

directions of this reform are described in the report. **Keywords:** ethnic society, immigrants, racial discrimination, cultural diversity, multicultural education.

Література

1.Рахкошкин А.А. Альтернативные идеи в современных западноевропейских концепциях образовательного процесса: Дис. ...канд.пед.наук: 13.00.01 / Новгородский госуд. ун-т им Ярослава Мудрого. - Великий Новгород, 2000. - 164 с.

2.Baumann G, Contesting Culture. Discourses of Identity in Multi-ethnic London, Cambridge: Cambridge University Press, 1996. - 99 p.

3.Cummins J., Swain M. Bilingualism in Education. London: Longmans. - 1986. – 186 p.

4. Ethnic Diversity in the UK. Foreign and Commonwealth Office. L., 2001. - 44 p.

5.Michel-Baer I., Klamer A. Cultural Diversity. London: British Council, 2004. – 68 p.

УДК 371.14(477.75)

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ШКОЛИ В АРК: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

Пальчук Марина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, директор Сімферопольського вищого професійного училища ресторанного сервісу та туризму АР Крим, м. Сімферополь

Останнім часом у вирішенні стратегічних проблем соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим все більше значення набуває використання інноваційного потенціалу навчальних закладів професійної освіти, визначення їх місця в інформаційному просторі регіону.

Незважаючи на складний соціально-економічний стан регіону, остаточний принцип фінансування освіти та ряд інших негативних фактів, система професійної освіти Криму не тільки збереглася, а й має стійку тенденцію до розвитку. Професійно-технічні навчальні заклади (ПТНЗ) сьогодні не тільки забезпечують республіку високопрофесійними і конкурентоспроможними кадрами, а й займаються експериментальною та науково-дослідною діяльністю.

Разом з тим існує проблема, що встає як в цілому перед вітчизняною системою професійної освіти, так і перед професійно-технічними навчальними закладами автономії - це **проблема** відставання рівня професійної компетентності керівників і педагогічних працівників ПТНЗ від вимог до якості підготовки робітничих кадрів, що на думку вітчизняних експертів, відноситься до найголовніших проблем професійно-технічної освіти України на сучасному етапі [4].

Кардинальні зміни, що відбуваються в сфері освіти, **актуалізують** потребу переорієнтації педагога в особистісному й професійному аспектах, формування його інноваційного мислення і професійної культури. Саме тому сьогодні спостерігається підвищений інтерес вітчизняних науковців В.П. Андрущенко, О.В. Глузмана, І.А. Зязюна, В.Г. Кременя, Н. Г. Ничкало [1,2,3,4,5] та інших до **аналізу проблем підвищення кваліфікації педагога** системи освіти взагалі і професійної зокрема.

Процес модернізації вітчизняної освітньої системи потребує вдосконалення підготовки сучасного викладача до педагогічної діяльності згідно з соціально-економічними, національно-регіональними умовами існування суспільства [5, с.3].

Сучасна ситуація, яка складається в системі регіональної професійно-

технічної освіти, стимулює педагога професійної школи на перехід від адаптивної форми активності, зорієнтованої в теперішнє, до креативної - орієнтованої в майбутнє. Інноваційна спрямованість процесу формування професійно-педагогічної компетентності викладача професійної школи; передбачає його включення в діяльність по створенню, засвоєнню і використанню педагогічних новацій в навчально-виробничому процесі.

Процес оновлення організаційно-педагогічного змісту освітньої діяльності навчального закладу потребує на сьогоднішній день формування інноваційного середовища, в якому конструктивне відношення до нової ідеї, нововведення буде в числі найбільш значущих цінностей. Сімферопольське вище професійне училище ресторанного сервісу та туризму (СВПУРСіТ) [<http://svpurst.crimea.ua>] є національним представником України в Європейській асоціації шкіл готельного та туристичного профілю (АЕНТ) [www.aeht.eu], яка включає у себе 40 країн Європи.

Серед основних проблем та перспектив розвитку професійно-технічної освіти в АРК є перепідготовка та підвищення кваліфікації педагогічних працівників, забезпечення їх стажування на сучасному виробництві. У зв'язку з цим заслугоує уваги практика роботи СВПУРСіТ з молодими викладачами, які щорічно проходять стажування у країнах-членах АЕНТ [7, с.233].

Пріоритетним завданням педагогічного персоналу є забезпечення ефективного використання внутрішнього потенціалу навчального закладу, для чого створюються й використовуються необхідні педагогічні та інноваційні технології: СВПУРСіТ - база апробації експериментального педагогічного майданчика Відділу дидактики професійної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих АПН України за темою «Педагогічні основи розвитку професійної майстерності у педагогів ПТНЗ» й експериментального педагогічного майданчика Відділення змісту професійно-технічної освіти Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України за темою „Організаційно-педагогічні умови діяльності віртуального інформаційно-консультативного центру в ПТНЗ», що безумовно сприяє становленню креативної індивідуальності, професійної культури й майстерності педагогів Криму й України. Так, наприкінці 2007 року в рамках експериментальної діяльності СВПУРСіТ було проведено ряд соціально значущих Всеукраїнських і Всекримських заходів:

Ø нарада організаторів і учасників Всеукраїнської естафети інноваційних проектів у системі професійної освіти Міністерства освіти науки України; Всеукраїнський семінар директорів ПТНЗ України „Інноваційні, педагогічні, комунікаційні технології в ресторанному і готельному бізнесі та їх впровадження в навчальний процес” (організатори – Міністерства освіти і науки України і АРК, Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих АПН України, Асоціація директорів ПТНЗ України торговельно-кулінарного профілю, СВПУРСіТ);

Ø Всеукраїнський семінар-нарада бібліотекарів професійно-технічних навчальних закладів „Створення віртуальних інформаційно-консультативних бібліотечних центрів” (організатори - Міністерства освіти і науки України і

АРК, Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих АПН України, КРІППО, КРІПТНЗ „СВПУРСіТ”);

Ø республіканські курси підвищення кваліфікації директорів, старших майстрів, викладачів спецдисциплін, бібліотекарів КРІПТНЗ АР Крим.

Все вищесказане дозволяє зробити висновок, що пріоритетною задачею системи професійної освіти є на сьогодні забезпечення ефективного використання внутрішнього потенціалу викладача, для чого потрібно створювати необхідне інноваційне середовище, що значно вплине на розвиток професійної компетентності педагога, яка забезпечує сприйняття ним нових ідей, готовність і здатність до підтримки та реалізації новацій у всіх сферах життя.

Враховуючи зміни в характері функціонування навчальних закладів професійної школи, потрібна нова система підвищення кваліфікації педагогів, що ґрунтувалася б на підставі зв'язку між технологічним розвитком освіти та трудовою діяльністю.

Резюме. Рассматриваются проблемы повышения профессиональной компетентности преподавателя профессиональной школы. Исследованы взгляды отечественных ученых на актуальные вопросы переориентации педагога в личностном и профессиональном аспектах, формирования его инновационного мышления и профессиональной культуры. Акцентируется внимание на экспериментальной деятельности профессионального учебного заведения, что, безусловно, содействует становлению креативной индивидуальности и профессионального мастерства педагогов Крыма и Украины. **Ключевые слова:** педагог, профессиональное образование, компетентность, Крым, эксперимент.

Резюме. Розглядаються проблеми підвищення професійної компетентності викладача професійної школи. Досліджені погляди вітчизняних вчених на актуальні питання переорієнтації педагога в особистісному й професійному аспектах, формування його інноваційного мислення і професійної культури. Акцентовано увагу на експериментальній діяльності професійного навчального закладу, що безумовно сприяє становленню креативної індивідуальності і професійної майстерності педагогів Криму й України. **Ключові слова:** педагог, професійна освіта, компетентність, Крим, експеримент

Summary. The author focuses on the problems of raising teacher's professional competence at vocational school. Views of native erudite persons on the topical questions of pedagogue's re-orientation in personality and professional aspects re investigated and also the forming of pedagogue's innovative thought and professional culture. The author accents attention on experimental work of vocational educational institution and certainly it contributes to identity formation and professional mastery of pedagogues in Crimea and Ukraine. **Keywords:** pedagogue, vocational education, competence, Crimea, experiment.

Література

1. Андрущенко В.П. Стратегія для освіти (за матеріалами звіту відділу філософії та прогнозування розвитку освіти Інституту вищої освіти АПН України, червень, 2006) // Вища освіта України. – 2006. - №3. - С. 5-9.,
- 2.Зязюн І.А. Педагогіка добра: ідеали і реалії: Наук.-метод. посіб. - К :МАУП, 2000. - 312 с.
- 3.Кремень В.Г. Освіта і наука в Україні - інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати. - К.: Грамота, 2005. - 448 с.
- 4.Ничкало Н. Г. Підносити науковий потенціал педагогів професійної школи // Професійно-технічна освіта. – 2006. - №1. – С. 11-12.
- 5.Образование и педагогическая мысль Крыма (XIX - начало XX столетия): Монография / А.В. Глузман, Л.И. Редькина, С.А. Вишневский и др.; Под общ. ред. А.В. Глузмана, Л.И. Редькиной. - К.: Знання України, 2007. - 384 с.
- 6.Пальчук М.І. Підготовка педагогічного персоналу в умовах європейської інтеграції// Теоретичні та методичні засади розвитку педагогічної освіти: педагогічна майстерність, творчість, технології: Збірник наукових праць /За заг. ред. Н.Г. Ничкало. - Харків: НТУ „ХПІ”, 2007. – і С. 275-279.
- 7.Пальчук М.І. Стажування педагога професійної школи - вимога сьогодення // Соціалізація особистості: 36. наукових праць. Т. ХХІХ: Педагогічні науки / За заг. ред. А.Й. Капської. - К.: НПУ, 2007.- С. 230-236.

УДК 159.9

ФОРМУВАННЯ МІЖЕТНІЧНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ В СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

**Саакова Жанна Леонідівна, викладач
Національний фармацевтичний університет**

Сьогодні багато психологів та педагогів відзначають, що сучасне молоде покоління може не відчувати тієї гострої ворожості й нетерпимості до людей інших національностей, які часом виникають у дорослого покоління (молодь більше й частіше забуває про національність тих, з ким навчається й дружить). Молоде покоління само по собі навряд чи може бути джерелом упереджень, злості, деструктивних проявів у міжнаціональних відносинах. Воно часто тільки відтворює установки, отримані у своїх родинах або розповсюджені в суспільстві. Сучасна молодь, а саме студентство, на жаль, має досить обмежений досвід конструктивної, позитивної взаємодії в полікультурному, поліетнічному середовищі. Відсутність знань, загальної культури й психологічної готовності не дає можливості сучасній молоді досить глибоко розбиратися в етнічних проблемах і брати участь у їхньому розв'язанні. Навпаки, створюється ситуація, коли від того, чи буде сформована толерантна свідомість у підростаючого покоління, залежить, чи стане це покоління деструктивною силою суспільства, чи ні.

У сучасній літературі теоретичний аналіз і обґрунтування самого поняття «толерантність» були зроблені в роботах Г.М. Адреевої, О.О. Бодальова, Л.І. Божович, В.В. Бойко,

Б.З. Вульфова, Л.М. Дробижевої, О.Г. Ковальова, А.Г. Козлової, І.С. Кона,

Б.В. Куприянова, Г.У. Кцюєвої, А.М. Лутошкіна, А.С. Макаренко, В.Г. Маралова, А.В. Мудрика, В.М. Мясичева, Р.С. Немова, С.Д. Полякова, В.В. Рогачова,

М.І. Рожкова, В.А. Ситарова, В.О. Сухомлинського, А.І. Тимоніна, В.О. Тюріної, Л.І. Уманського, А.Л. Уманського, К.Д. Ушинського та ін. Аналізом